

**URED ZA SUZBIJANJE ZLOUPORABE OPOJNIH DROGA
VLADE REPUBLIKE HRVATSKE**

NACIONALNI PROGRAM SUZBIJANJA ZLOUPORABE OPOJNIH DROGA ZA 2003.

Siječanj 2003.

Sadržaj	stranica
1. UVOD	3
1.1. ZLOUPORABA OPOJNIH DROGA U REPUBLICI HRVATSKOJ	3
2. PREVENCIJA	4
2.1. Dječji vrtići, osnovne škole, srednje škole	4
2.2. Domovi za djecu, odgojni domovi, odgojni zavodi	5
2.3. Visoka učilišta	5
2.4. Oružane snage Republike Hrvatske	6
2.5. Javni mediji	6
2.6. Promidžbeni materijali	7
3. LIJEČENJE I REHABILITACIJA OVISNIKA	7
3.1. Služba za prevenciju ovisnosti pri Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo	7
3.2. Centri za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti	8
3.3. Supstitucijski program - uporaba metadona	8
3.4. Detox jedinice	9
3.5. Prihvatno-dijagnostički centar	9
3.6. Terapijske zajednice	9
3.7. Harm reduction (smanjenje štete)	10
3.8. Klubovi anonimnih narkomana	10
4. RESOCIJALIZACIJA	11
4.1. Uloga društva u resocijalizaciji ovisnika	11
5. PODRUČNE (REGIONALNE) SKUPINE	11
6. SUZBIJANJE KRIMINALITETA DROGA	12
6.1. Kontrola granice	12
6.2. Suzbijanje organiziranih oblika proizvodnje, krijumčarenja i preprodaje	12
6.3. Ulična redukcija	13
6.4. Suzbijanje preprodaje opojnih droga u vojnim objektima	13
6.5. Skladištenje zaplijenjenih količina opojnih droga	13
6.6. Mjere sigurnosti u prometu	13
7. PRIMJENA SANKCIJA	14
7.1. Kazneni i prekršajni postupak	14
7.2. Penalni sustav	14
8. LEGISLATIVA	15
8.1. Usklađenost zakonodavstva RH s zakonima Europske Unije na području suzbijanja zloporabe opojnih droga	15
8.2. Izmjene i dopune Zakona o suzbijanju zloporabe opojnih droga	15
8.3. Donošenje provedbenih propisa sukladno Zakonu o suzbijanju zloporabe opojnih droga	16
8.4. Izmjene i dopune Nacionalne strategije suzbijanja zloporabe opojnih droga	16
9. MEĐUNARODNA SURADNJA	17
10. ZNANSTVENA ISTRAŽIVANJA ZLOUPORABE OPOJNIH DROGA	17
11. EDUKACIJA	18
12. TEHNIČKA OPREMLJENOST	19
13. FINANCIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA IZVRŠENJE NACIONALNOG PROGRAMA SUZBIJANJA ZLOUPORABE OPOJNIH DROGA	19
13.1.1. Procjena ukupnih financijskih sredstava koja, u okviru svog djelokruga nadležna ministarstva koriste na području suzbijanja zloporabe opojnih droga	19
13.1.2. Tablični prikaz procjene ukupnih financijskih sredstava za provedbu programa suzbijanja zloporabe opojnih droga	23
14. ZAKLJUČAK	23

1. UVOD

1.1. ZLOUPORABA OPOJNIH DROGA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Sve 'droge' mijenjaju rad mozga umanjujući mu sposobnost obavljanja 'redovnih' funkcija. Neke od njih uzrokuju i trajna organska oštećenja moždanog tkiva. Osim toga, 'droge' izravno ili posredno teško oštećuju i druge organe. Tolerancija nastane vrlo brzo već nakon jedne ili nekoliko uporaba, za ponavljanje učinaka potrebne su sve veće doze, a to vodi k primjeni doze koja zaustavi disanje i ubija (tzv. 'zlatni šut'). U Republici Hrvatskoj tijekom 2001. godine od posljedica trovanja drogom umrle su 53 osobe. Konzumenti droga također predstavljaju i posebno rizičnu skupinu glede mogućnosti zaraze (infekcije) teškim virusnim bolestima poput hepatitisa B, C i AIDS-a. U gore navedenoj godini bilježi se 19 novih HIV pozitivnih osoba, 279 oboljelih od hepatitisa B, te 687 od hepatitisa C.

Gotovo je pravilo da ovisnik uzima više ilegalnih tvari odjednom. Opijatski tip ovisnosti najprisutniji je među našim ovisnicima i čini 63,1% populacije onih koji dopijaju na liječenje. Ovako visokom udjelu liječenih zbog ovisnosti o opijatima djelomično je i razlog veliki broj ovisnika koji su na održavanju na metadonu kao metodi liječenja. Prosječna dob prvog uzimanja opijata je 18 godina a prvog odlaska na liječenje između 22-25 godina. Unatrag dvije do tri godine zamijećen je i porast uzimanja kokaina (0,4%). Prosječna dob prvog uzimanja je 22 godine. Marihuana se javlja u 26,6% slučajeva. Sve je veći broj mladih koji na liječenje dolaze zbog kanabisa a koji su zatečeni sa izvjesnom količinom droge te stoga dragovoljno prihvaćaju odlazak na liječenje kako bi izbjegli pokretanje kaznenog postupka (Načelo oportuniteta, čl. 64. Zakona o sudovima za mladež). Prosječna dob prvog uzimanja je 15 godina. Stimulativna sredstva također su sve prisutnija, posebice ecstasy-a. Prosječna dob prvog uzimanja je 15 godina.

Prema mjestu stanovanja u broju liječenih ovisnika, prednjači Istarska županija, slijedi Grad Zagreb, Primorsko-goranska županija te Zadarska županija. Najizraženiji problem ovisnosti opijatskog tipa i dalje imaju urbana središta - gradovi Pula, Zagreb, Rijeka i Zadar.

Stoga je suzbijanje zlorabe opojnih droga globalni problem sa svojim dugoročnim posljedicama kako na zdravstvenoj, tako i na socijalnoj i gospodarstvenoj razini. Povećana dostupnost svih vrsta opojnih droga na ilegalnom narko-tržištu, uvjetuje pad cijena istih i posljedično pogoduje pojačanom interesu, odnosno povećanoj potražnji. Tijekom 2001. godine u Republici Hrvatskoj prijavljeno je 17,32% više kaznenih djela u odnosu na 2000. godinu. Zabrinjavajući je udio maloljetnika od 44% više u odnosu na 2000. Čak je 55% maloljetnika više prijavljeno za posjedovanje opojne droge u odnosu na 2000.

Sve navedeno ukazuje na nužnost provedbe suvremenog, kompleksnog programa primarne prevencije, ranog liječenja i oporavka ovisnika, kako bi se na svim razinama društva što efikasnije mogli boriti protiv jedne od najvećih pošasti današnjice - droge.

2. PREVENCIJA

2.1. Dječji vrtići, osnovne škole, srednje škole

Budući se zlouporaba droga sve češće događa u mlađoj dobi, a znatno se skratio period od početka uzimanja opojnih droga, tipa marihuana, do prelaska na teže opijatske droge, posebice heroin, vrlo je važno ulaganje u prevenciju te u programe liječenja ovisnika kojima državi štede znatno manja financijska sredstva.

Cilj:

Bit prevencije u školskom sustavu odnosi se na zaštitu zdrave populacije, zatim na prepoznavanje i pružanje pomoći učenicama i učenicima s rizičnim ponašanjima te na stručnu pomoć učenicima koji su već počeli konzumirati sredstva ovisnosti.

Ciljana skupina:

Sva djeca predškolske i školske dobi, odgojitelji, učitelji i roditelji

Predložene mjere:

- Preventivnim programima treba kod učenika probuditi interes za afirmacijom zdravih stilova života i osposobiti ih da se znaju nositi i pravilno postupati u rizičnim situacijama.
- Preventivne programe provoditi isključivo radi prevencije na promicanju spoznaja, i to o sposobnosti rješavanja problema, o razvijanju samopoštovanja, o pomoći u životnim opredjeljenjima, o socijalnoj potpori, o poboljšanju kvalitete života, o motivaciji za zdrave stilove življenja, o pravilnom organiziranju slobodnog vremena te o kvalitetnijoj ponudi športskih i drugih kreativnih sadržaja.
- Školski preventivni programi danas u Republici Hrvatskoj integrirani su u nastavni program i posebno su prilagođeni uzrastu učenika, no kako bi se omogućilo kvalitetnije provođenje preventivnih programa kroz škole i dječje vrtiće, tijekom 2003., potrebno je dodatno educirati profesore i ravnatelje svih osnovnih i srednjih škola te dječjih vrtića.
- Educirati roditelje kako bi, što ranije, zajedno s učiteljima i nastavnicima, otkrili i riješili nastale probleme njihove djece, i to posebice o temama kao što su npr. Utjecaj odgojnih postupaka roditelja na uzimanje sredstava ovisnosti, Prepoznavanje simptoma koji upozoravaju na uzimanje sredstava ovisnosti, Kriza suvremene obitelji, Odgoj za razumijevanje, Odgovorno roditeljstvo itd. Posebnu pozornost posvetiti onim lokalnim zajednicama u kojima je bolest ovisnosti najraširenija.

Nosilac zadataka: Ministarstvo prosvjete i športa

- Osmisliti pilot projekt u suradnji s Ministarstvom zdravstva prema kojem će se na sistematskim pregledima učenika izvršiti testiranja na opojne droge, a škola je dužna pribaviti suglasnost roditelja jer se radi o maloljetnim osobama.
- Testiranje se može provesti na zahtjev škole na osnovi indikacija uz suglasnost roditelja s ciljem prevencije i liječenja.

Nosilac zadataka: Ministarstvo prosvjete i športa, Ministarstvo zdravstva

2.2. Domovi za djecu, odgojni domovi, odgojni zavodi

Cilj:

Osnaživanje djece i mladeži za lakše i uspješnije suočavanje s brojnim faktorima rizika koji djecu i mlade smještaju u institucije socijalne skrbi čine dodatno osjetljivom i ugroženom populacijom u odnosu na izazove zlouporabe opojnih droga.

Ciljana skupina:

Djeca i mladež koja žive u domovima za djecu, odgojnim domovima i odgojnim zavodima u dobi od 12 do 17 godina

Predložene mjere:

- Provoditi program usmjeren preveniranju ovisnosti o opojnim drogama pod nazivom "Osnaživanjem osobnih prednosti protiv droge".

Nosilac zadatka: Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži

2.3. Visoka učilišta

Cilj:

Nužno je da se području ovisnosti o opojnim drogama dade važnost i prostor u okviru visokih učilišta na način da bude primjeren problemu i njegovoj društvenoj dimenziji.

Ciljana skupina:

Polaznici visokih učilišta

Predložene mjere:

- Sva visoka učilišta trebaju razraditi i provesti programe edukacije studenata i profesora na području suzbijanja zlouporabe opojnih droga, i to posebice na onim fakultetima koji ih osposobljavaju da se bave djecom i mladeži.
- Kako bi se ubrzao proces prijenosa znanja s područja ovisnosti treba osnovati interfakultetska katedra, koja će biti prilagođena pojedinim strukama, a educirat će određeni broj studenata, posebice Medicinskih fakulteta, Pravnog fakulteta studija socijalnog rada, Filozofskih fakulteta studija psihologije, pedagogije i drugih.
- Uvesti tim stručnjaka koji bi unutar svojih strukovnih znanja i praktičnih vještina sudjelovali u provedbi različitih oblika preventivnih i rehabilitacijskih programa.
- Krenuti s provedbom Pilot projekta pri Visokoj zdravstvenoj školi, kako bi radni terapeuti dobili dopunska znanja i praktične vještine te kako bi se osposobili za sve vidove prevencije, rehabilitacije i resocijalizacije osoba ovisnim o drogama.
- Testirati studenata na opojne droge koji ostvare pravo na boravak u studentskim domovima više puta tijekom godine

Nosilac zadatka : Ministarstvo znanosti i tehnologije

Zajednička mjera 2.1.-2.3.

- Poticati osnivanje multifunkcionalnih centara za mlade, osnivanje klubova za mlade na lokalnoj razini, osnivanje informativnih centara za mlade

2.4. Oružane snage Republike Hrvatske

Cilj:

Suzbijanje zlouporabe opojnih droga djelatnog i ročnog sastava Oružanih snaga Republike Hrvatske

Ciljana skupina:

Djelatni i ročni sastav Oružanih snaga Republike Hrvatske

Predložene mjere:

- Provođenje Programa primarne prevencije ovisnosti
- Izraditi algoritam testiranja na droge, implementirati ga u vojne ordinacije primarne zdravstvene zaštite, te stvoriti preduvjete za provedbu laboratorijskog testiranja unutar vojnog sustava
- Testirati na droge kod prijema, te po indikaciji, djelatni i ročni sastav Oružanih snaga
- Putem vojnih sudova stegovno sankcionirati djelatne vojne osobe, kod kojih se utvrdi prisustvo droge u organizmu

Nosilac zadataka : Ministarstvo obrane

2.5. Javni mediji

Cilj:

Vrlo važnu ulogu u programima prevencije imaju i mediji. Cilj je da se "image" osoba sklonih uporabi sredstava ovisnosti učini neprivlačnim za mlade.

Ciljana skupina:

Opća populacija

Predložene mjere:

- Kvalitetnim i objektivnim informiranjem pomoći mladima da korigiraju svoja mišljenja, uvjerenja i iskrivljenje predodžbe o opasnostima i posljedicama uporabe opojnih droga.
- Zajedno s Hrvatskom radio televizijom provoditi poseban program u okviru kojeg će, emisijama i propagandnim porukama, i HRT biti u direktnoj funkciji edukacije i prevencije. Naglasak će biti na čovjeku i pozadini u njegovom životu koja povećava rizik uzimanja opojnih droga. Izborom programa, od filmova do specijalnih edukativnih emisija, afirmirati pozitivne moralne i etičke norme u ponašanju kao i zdrave stilove života.
- Provesti snažnu medijsku kampanju, koja će uključiti sve radijske i televizijske postaje te tisak

Nosilac zadataka : Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga

2.6. Promidžbeni materijali

Cilj programa:

Informiranje građana o utjecaju i štetnostima opojnih droga

Ciljana skupina:

Građani Republike Hrvatske

Predložene mjere:

- Tiskati promotivno-edukativne materijale za djecu i mlade te njihove roditelje o štetnostima opojnih droga (brošure, plakate i letke)
- Video-materijali, internet, CD i drugo

Nosilac zadataka : Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga

3. LIJEČENJE I REHABILITACIJA OVISNIKA

Budući je temeljni cilj smanjiti potrošnju droga, neće ga biti moguće ostvariti ukoliko se u programe tretmana ne uključi što veći broj, posebice teških ovisnika, koji su ujedno i najveći potrošači droga. Procjenjuje se da u Republici Hrvatskoj danas ima oko 15000 teških ovisnika o heroinu a broj povremenih konzumenata je najmanje dva puta veći. No najveći broj ovisnika i osoba s visokorizičnim ponašanjem nažalost nije uključen ni u jedan oblik tretmana. Potrebno je što prije razviti mrežu programa za liječenje i rehabilitaciju ovisnika. Ovisnost je kronična recidivirajuća bolest i zahtijeva specijalizirani tretman kao i omogućavanje dugotrajne skrbi i praćenja, te će im se ponuditi niz lako dostupnih i različitih programa. Najskuplji i najopasniji ovisnik za društvo je onaj koji bez ikakvog nadzora i kontrole živi svoj život na ulici, jedini mu je cilj pronaći novac za drogu, i to najčešće preprodajom opojnih droga, krađom imovine unutar i izvan obitelji, prostitucijom te ostalim kaznenim prijestupima. Liječenje je dobrovoljno, a svakom ovisniku treba ponuditi i omogućiti provođenje onog oblika tretmana koji je on u stanju prihvatiti.

3.1. Služba za prevenciju ovisnosti pri Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo

Cilj:

Razviti sustav adekvatnog epidemiološkog praćenja problema ovisnosti, te provedbe mjera i aktivnosti za sprječavanje, rano otkrivanje i suzbijanje ovisnosti.

Ciljana skupina:

Osobe s problemom ovisnosti o opojnim drogama i povremeni uzimatelji opojnih droga

Predložene mjere:

- Izmijeniti Zakon o zdravstvenoj zaštiti
- Izmijeniti Zakon o suzbijanju zlouporabe opojnih droga
- Ustrojiti službu za prevenciju ovisnosti pri Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo kojemu će jedna od glavnih obveza biti koordinacija s županijskim centrima za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti, a umjesto Hrvatskog zavoda za prevenciju ovisnosti.
- Objedinjavati podatke iz područja ovisnosti i zlouporabe opojnih droga i to od: centara za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti, udruga za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, terapijskih zajednica te detox jedinica.

- Analizirati podatke oboljelih ovisnika od HIV-a, hepatitisa B i C, te drugih zaraznih bolesti
- Najmanje dva puta godišnje, a najkasnije do 31. siječnja, dostaviti Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga Izvješća za proteklu godinu

Nosilac zadataka : Ministarstvo zdravstva

3.2. Centri za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti

Cilj:

Stvaranje temeljne mreže centara za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti pri županijskim zavodima za javno zdravstvo

Ciljana skupina:

Osobe s problemom ovisnosti o opojnim drogama, povremeni konzumenti te njihove obitelji.

Predložene mjere:

- Centre za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti organizirati kao službe za prevenciju ovisnosti pri županijskim zavodima za javno zdravstvo
- Najmanje dva puta godišnje, a najkasnije do 31. siječnja, dostaviti službi za prevenciju ovisnosti pri Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo i Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, Izvješća za proteklu godinu.

Nosioci zadataka: Ministarstvo zdravstva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

3.3. Supstitucijski program - uporaba metadona

Cilj:

Osigurati način dostupnosti metadonskog programa radi uključivanja što većeg broja ovisnika u program i njihov pristanak na liječenje u što ranijoj fazi ovisnosti. Cilj je reduciranje uzimanja heroina, detoksifikacija ovisnika (oslobađanje od fizičke ovisnosti, održavanje na metadonu (supstitucija) za najteže slučajeve ovisnosti, poboljšavanje fizičkog i psihičkog zdravlja ovisnika, produživanje života te smanjenje rizika od iznenadne smrti (overdose) te smanjenje kriminalne aktivnosti.

Ciljana skupina:

Ovisnici kod kojih je već razvijena klinička slika ovisnosti o heroinu i pacijent nije u stanju apstinirati bez metadonske supstitucije (održavanja).

Predložene mjere:

- Izraditi algoritam metadonskog programa
- Definirati precizne indikacije za primjenu metadona
- Izraditi model suradnje s liječnicima zdravstvene primarne zdravstvene zaštite, a vezano uz rad s ovisnicima
- Izraditi program liječenja u bolničkom i ambulantnom tretmanu

Nosilac zadataka : Ministarstvo zdravstva

3.4. Detox jedinice

Cilj:

Unutar bolničkih kapaciteta do kraja otvoriti specijalne jedinice hitne intervencije i detoksifikaciju.

Ciljana skupina:

Ovisnici intoksicirani psihoaktivnim tvarima, oni s apstinencijskim sindromom te ovisnici s psihotičnim poremećajima.

Ovisnici intoksicirani psihotropnim tvarima, oni s apstinencijskim sindromom

Predložene mjere:

- Otvoriti detox jedinice u svim kliničkim ili županijskim bolnicama
- Povećati krevetne kapacitete za liječenje ovisnika.

Nosilac zadataka : Ministarstvo zdravstva

3.5. Prihvatno-dijagnostički centar

Cilj:

Proces rehabilitacije ovisnika je vrlo važna faza za održavanje postignute apstinencije, stoga je cilj navedeno ostvariti kroz programe za prihvata ovisnika nakon završetka detoksikacije.

Ciljana skupina:

Ovisnici nakon uspješno završenog programa detoksikacije

Predložene mjere:

- Formirati prihvatno dijagnostički centar, u kojem bi ovisnici nakon uspješno završene detoksifikacije, boravili prije odlaska u daljnji tretman u nekoj od postojećih terapijskih zajednica, a kako bi se smanjilo recidiviranje, budući je ovisnost kronična recidivirajuća bolest

Nosilac zadataka : Ministarstvo rada i socijalne skrbi

3.6. Terapijske zajednice

Cilj:

Širenje kriminala vezanog uz ilegalnu trgovinu drogama na razne načine ugrožava stabilnost zemlje kao i njenu sigurnost. Uključivanje što većeg broja ovisnika u tretmane i ulaganjem u rehabilitaciju država šteti znatna financijska sredstva. U Hrvatskoj je danas registrirano oko 6000 ovisnika o heroinu, koji dnevno trebaju kupiti najmanje 18.000 doza što je godišnje ukupno 6.570.000 doza. Uz cijenu jedne prosječne doze od 100 kuna, godišnje se na kupnju heroina najmanje potroši 657.000.000 kn. Tijekom 2001. u terapijskim zajednicama boravila su 673 hrvatska državljanina. Ako bi država za boravak 500 ovisnika u tretmanu izdvajala po 1.500,00 kn mjesečno, godišnje bi to iznosilo 9.000.000,00 kn. Stoga je cilj što veći broj ovisnika uključiti u tretmane terapijskih zajednica.

Ciljana skupina:

Ovisnici o opojnim drogama.

Predložene mjere:

- Definirati državne standarde za terapijske zajednice
- Formirati mrežu terapijskih zajednica
- Otvoriti nove terapijske zajednice
- Terapijske zajednice koje zadovoljavaju državne standarde financirati iz sredstava Državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne uprave i samouprave
- Bivše vojne objekte prenamijeniti s ciljem otvaranja novih terapijskih zajednica

Nosilac zadataka : Ministarstvo rada i socijalne skrbi

3.7. Harm reduction (smanjenje štete)

Cilj:

Zaštita zdravlja mladih kroz prioritetne aktivnosti smanjenja posljedica konzumiranja droga, te kroz prevenciju širenja virusnih zaraznih bolesti poput hepatitisa B, C i AIDS-a te drugih zaraznih bolesti.

Ciljana skupina:

Rizična populacija ovisnika o opojnim drogama

Predložene mjere:

- Unaprijediti programe Smanjenja štete (Harm-reduction programi) s ciljem umanjenja štete, na mjestima na kojima se kreću ovisnici i osobe rizičnog ponašanja
- omogućiti ovisnicima zamjenu prljavog upotrijebljenog pribora (igle i šprice) za sterilni pribor te im omogućiti dostupnost prezervativa
- informirati ovisnike o mogućnostima uključivanja u pojedine terapijske programe, te olakšati njihovo uključivanje u tretman
- pružiti informaciju ovisnicima o zaštiti od predoziranja
- ovisnicima omogućiti testiranje na virus HIV-a i hepatitisa
- doprinijeti višoj razini informiranosti mladih o rizicima pojedinih oblika ponašanja
- kontinuirano provoditi akcije čišćenja poznatih okupljališta ovisnika uklanjanjem prljavog upotrijebljenog pribora (igle i šprice) s ciljem zaštite okoliša

Nosioci zadataka : Ministarstvo zdravstva, Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

3.8. Klubovi anonimnih narkomana

Cilj:

Međusobna podrška ovisnika u održavanju apstinencije.

Ciljana skupina:

Ovisnici o opojnim drogama i apstinenti.

Predložene mjere:

- Oformiti Klubove anonimnih narkomana u svim većim središtima u Republici Hrvatskoj za pružanje psihološke pomoći, individualnim i grupnim radom te radom na vlastitom oporavku ovisnika

Nosioci zadataka : Ministarstvo zdravstva, Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

4. RESOCIJALIZACIJA

4.1. Uloga društva u resocijalizaciji ovisnika

Cilj:

Ponovno uključivanje ovisnika u društvenu zajednicu, nakon uspješno završenog programa rehabilitacije.

Ciljana skupina:

Rehabilitirani ovisnici.

Predložene mjere:

- Otvoriti Centre za pomoć u resocijalizaciji ovisnika na način da im pomognu ponovnoj integraciji u društvo
- Omogućiti bivšim ovisnicima završetak obrazovanja putem večernjih škola, doškoloavanje, stručno usavršavanje te prekvalifikaciju zanimanja
- Poticati zapošljavanje bivših ovisnika
- Inicirati postpenalnu skrb bivših zatvorenika ovisnika kroz suradnju s postojećim institucijama i inicirati ustrojavanje posebne jedinice za postpenalni prihvrat ovisnika

Nosioci zadataka: Ministarstvo rada i socijalne skrbi, Ministarstvo prosvjete i športa, Ministarstvo za obrt, malo i srednje poduzetništvo, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga

5. PODRUČNE (REGIONALNE) SKUPINE

Cilj:

Na razini područne (regionalne) samouprave razviti model cjelovitog zajedničkog sudjelovanja među sektorima kako bi se proučilo stanje i posljedično planirale zajedničke mjere za smanjivanje potražnje opojnih droga i njihove ponude.

Predložene mjere:

- Na razini područne (regionalne) samouprave formirati lokalne skupine kao stručne savjetodavne organe župana na području suzbijanja zlouporabe opojnih droga
- Pripremiti usklađivanja mjera i aktivnosti lokalnih zajednica na području suzbijanja zlouporabe opojnih droga koje su sukladne njihovim stvarnim potrebama te pratiti njihovo izvođenje

Nosioci zadataka: Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

6. SUZBIJANJE KRIMINALITETA DROGA

6.1. Kontrola granice

Cilj:

Pojačanim nadzorom državne granice (putnički i robni promet) smanjiti ponudu i potražnju svih vrsta opojnih droga presijecanjem međunarodnih kanala transporta droge.

Predložene mjere:

- Permanentno stručno usavršavati ovlaštene carinske službenike te nastaviti s edukacijom djelatnika granične policije na području suzbijanja krijumčarenja opojnih droga u putničkom i robnom prometu
- Permanentna obuka vođača i pasa za detekciju opojnih droga u svakodnevnom radu
- U postupku uvozno- izvoznog carinjenja pojačati kontrolu uvoza i izvoza na temelju dozvola za lijekove, te važećih lista za psihoaktivne tvari i prekursore
- Na granične prijelaze distribuirati priručne testove za otkrivanje i detekciju opojnih droga radi učinkovitog i pravovremenog djelovanja
- Tehnički opremiti granične prijelaze u cilju poboljšanja kvalitete rada carinskog nadzora
- Uspostaviti sustav analize rizika kontrole tereta

Nosioci zadataka: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo financija - Carinska uprava

6.2. Suzbijanje organiziranih oblika proizvodnje, krijumčarenja i preprodaje

Cilj:

Suprostavljanje narko kriminalu razbijanjem međunarodne mreže organiziranog kriminala koji se proteže našom zemljom.

Ciljana skupina:

Organizirane skupine koje se bave kriminalnim djelatnostima vezanim uz zlouporabu opojnih droga.

Predložene mjere:

- Smanjiti ponudu i potražnju svih vrsta opojnih droga poduzimanjem mjera i radnji suzbijanja zlouporabe opojnih droga te najorganiziranijih pojava oblika uključujući zaprječavanje krijumčarenja heroina tzv. "Balkanskom rutom"
- Suradivati sa stranim policijama i službama (DEA, FBI, Generalni sekretariat Interpola, Komisija za opojne droge UN-a, UNDCP)
- Suzbijati ilegalne usjeve opojnih droga
- Poduzeti mjere kontinuiranog praćenja potražnje i zlouporabe sve raširenijih psihostimulansa tipa amfetamina (posebice ecstasy-a)

Nosioci zadataka: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo financija - Carinska uprava

6.3. Ulična redukcija

Cilj:

Suzbiti preprodaju manjih količina opojnih droga.

Ciljana skupina:

Ulični preprodavači

Predložene mjere:

- Pojačano poduzimati potrebne operativno-taktičke mjere i radnje u cilju suzbijanja preprodaje opojnih droga.
- Pojačati preventivno-represivne mjere i aktivnosti u okruženju škola i dječjih vrtića te javnih okupljališta i to onih koji su posebice atraktivni za adolescentnu populaciju

Nosilac zadataka: Ministarstvo unutarnjih poslova

6.4. Suzbijanje preprodaje opojnih droga u vojnim objektima

Cilj: Suzbiti preprodaju opojnih droga

Ciljana skupina:

Preprodavači

Predložene mjere:

- Pojačano poduzimanje potrebitih operativno taktičkih mjera i radnji od strane pripadnika vojne policije u cilju suzbijanja preprodaje opojnih droga

Nosilac zadataka: Ministarstvo obrane

6.5. Skladištenje zapljenjenih količina opojnih droga

Cilj:

Poboljšati uvjete skladištenja zapljenjenih količina opojnih droga

Predložene mjere:

- Osigurati najmanje 70 m² cjelovitog skladišnog prostora s kontroliranom ventilacijom s video nadzorom (ili snimanjem), efikasnom ventilacijom prostora, te uređajima za zaštitu od požara i vatrodojavnim sistemom
- Osigurati informatičku opremu za kompjutersko evidentiranje ulaza i izlaza zapljenjenih količina opojne droge

Nosioci zadataka: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave

6.6. Mjere sigurnosti u prometu

Cilj:

Cilj je povećati sigurnost u cestovnom prometu na način da se smanji broj prometnih nezgoda koje izazivaju vozači pod utjecajem opojnih droga

Ciljana skupina:
Sudionici u cestovnom prometu

Predložene mjere:

- Pokrenuti pilot projekt Testiranja vozača na opojne droge
- Uspostaviti sustav provjere (ispitivanja) vozača u cestovnom prometu na opojne droge
- Izmijeniti i dopuniti postojeći Zakona o sigurnosti prometa na cestama (NN br.59/96) poradi definiranja postojeće pravne regulative provjere (ispitivanja) vozača na opojne droge
- Voditi evidenciju o vozačima koji su upravljali vozilom pod utjecajem opojnih droga
- Opremiti Prometnu policiju suvremenom opremom (uređajima) putem kojih će se moći brzo i učinkovito provoditi provjera (ispitivanje) vozača na opojne droge
- Uspostaviti sustav izobrazbe djelatnika Policije koji će u okviru zakonske regulative moći efikasno provoditi sustav provjere (ispitivanja) vozača u cestovnom prometu Republike Hrvatske na opojne droge
- U Državnom zavodu za normatizaciju i mjeriteljstvo provesti ovjeravanje uređaja pomoću kojih će se obavljati provjera (ispitivanje) vozača na opojne droge

Nosioci zadataka: Ministarstvo unutarnjih poslova, Državni zavod za normatizaciju i mjeriteljstvo

7. PRIMJENA SANKCIJA

7.1. Kazneni i prekršajni postupak

Cilj:

Veća učinkovitost u kaznenom postupku protiv počinitelja kaznenog djela zlouporabe opojnih droga.

Ciljana skupina:

Počinitelji kaznenih djela vezanih uz zlouporabu opojnih droga (čl. 173. Kaznenog zakona)

Predložene mjere:

- Unaprijediti suradnju i koordinaciju Državnog odvjetništva s tijelima detekcije (policijom, carinom i drugim)
- Efikasnije primjenjivati načelo svrhovitosti u predkaznenom postupku u odnosu na maloljetne i punoljetne osobe
- Primjenjivati načelo hitnosti postupanja u predmetima vezanim uz zlouporabu opojnih droga

Nosioci zadataka: Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave, Državno odvjetništvo RH

7.2. Penalni sustav

Cilj:

Poboljšati uvjete za kvalitetnu organizaciju rada s ovisnicima, te izraditi odgovarajuće programe, osigurati prostor i stručne timove.

Ciljana skupina:

Zatvorenici ovisnici o opojnim drogama

Predložene mjere:

- Utvrditi rad s ovisnicima u zatvorskom sustavu definiran pojedinačnim programima izvršavanja kazne zatvora
- Poboľšati tretman zatvorenika ovisnika u zatvorskom sustavu te za vrijeme tretmana unutar zatvorskog sustava osigurati adekvatan prihvata
- Formirati poseban socio-terapijski odjel u kojem će biti smješteni zatvorenici koji su ovisnici o opojnim drogama a koji su prije dolaska na izdržavanja kazne bili uključeni u socijalno terapijski postupak te zatvorenici ovisnici koji su tijekom izvršavanja kazne u provedbi programa liječenja od ovisnosti dosegli mogućnost nastavka izdržavanja kazne u otvorenim uvjetima
- Definirati ekipu stručnjaka različitih profila koji će raditi s ovisnicima

Nosioci zadataka: Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave

8. LEGISLATIVA

8.1. Usklađenost zakonodavstva Republike Hrvatske sa zakonima Europske unije na području suzbijanja zlouporabe opojnih droga

Cilj:

Uskladiti zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonima Europske unije na području suzbijanja zlouporabe opojnih droga s ciljem pridruživanja Europskoj uniji

Predložene mjere:

- U sklopu provedbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju odrediti prioritetna područja suzbijanja zlouporabe opojnih droga koja će se u RH usklađivati s propisima Europske zajednice
- Izraditi analizu stupnja usklađenosti zakonodavstva RH sa Strategijom kontrole droga Europske unije a radi postizanja kompatibilnosti (čl.79.st.2. SSP-u)

Nosioci zadataka: Ministarstvo zdravstva, Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga

8.2. Izmjene i dopune Zakona o suzbijanju zlouporabe opojnih droga

Cilj programa:

Efikasnije funkcioniranje cjelokupnog sustava u borbi protiv zlouporabe opojnih droga

Predložene mjere:

- U roku od tri mjeseca izraditi i dostaviti Hrvatskom saboru Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o suzbijanju zlouporabe opojnih droga radi što učinkovitijeg djelovanja i koordiniranja svih koji su nadležni za provedbu Zakona, sukladno zaključku Hrvatskog sabora

Nosilac zadataka: Ministarstvo zdravstva

8.3. Donošenje provedbenih propisa sukladno Zakonu o suzbijanju zlouporabe opojnih droga

Cilj programa:

Provedba Zakona o suzbijanju zlouporabe opojnih droga

Predložene mjere:

- Utvrditi godišnje potrebe opojnih droga koje se mogu izraditi i staviti u promet
- Provedbenim propisom utvrditi uvjete koje mora ispunjavati pravna ili fizička osoba za uzgoj konoplje i uzgoj maka
- Odrediti područje na kojem se može uzgajati mak koji je namijenjen za izradu opojne droge
- Propisati uvjete pod kojima Ustanove koje se bave znanstveno istraživačkom djelatnošću mogu u znanstvene svrhe uzgajati biljke iz kojih se može dobiti opojna droga i izrađivati opojnu drogu
- Provedbenim propisom propisati uvjete pod kojima je moguće posjedovati uzorke opojne droge u količini nužnoj za svrhe obavljanja nastave i stručne izobrazbe, analize i dresure životinja za otkrivanje opojne droge
- Propisati uvjete pod kojima mogu opojnu drogu posjedovati: zdravstvene ustanove, veterinarske ustanove, doktori medicine i doktori stomatologije, punoljetni bolesnici te roditelji, odnosno skrbnici maloljetnih bolesnika kao sastojak lijeka u količini koju odredi liječnik, doktori veterinarske medicine kao sastojak veterinarskog lijeka radi pružanja neposredne veterinarske pomoći, zapovjednici brodova i zrakoplova kao sastojak lijeka u količini nužno potrebnoj za brodsku ljekarnu ili ljekarnu zrakoplova
- Provedbenim propisom odrediti vrstu i sadržaj dokumenata za radnje koje prethode stavljanju u promet stvari iz kojih se može dobiti opojna droga
- Provedbenim propisom utvrditi uvjete u pogledu tehničke opremljenosti fizičkih i pravnih osoba koje se bave uvozom, izvozom i prijevozom stvari iz koje se može dobiti opojna droga
- Utvrditi koje se stvari iz koje se može dobiti opojna droga mogu stavljati u promet samo na temelju pojedinačne dozvole te koja se stvar iz koje se može dobiti opojna droga i u kojim količinama može stavljati u promet bez dozvole
- Donijeti ostale provedbene propise sukladno Zakonu o suzbijanju zlouporabe opojnih droga

Nosioci zadataka: Nadležna ministarstva i tijela državne uprave

8.4. Izmjene i dopune Nacionalne strategije nadzora nad opojnim drogama, suzbijanja zlouporabe opojnih droga i pomoći ovisnicima o opojnim drogama

Cilj:

Poboljšati djelovanje tijela državne vlasti, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ustanova, udruga i vjerskih organizacija te drugih pravnih i fizičkih osoba.

Predložene mjere:

- Uskladiti Nacionalnu strategiju nadzora nad opojnim drogama, suzbijanja zlouporabe opojnih droga i pomoći ovisnicima o opojnim drogama sa Strategijom Europske unije o drogama
- U roku od tri mjeseca izraditi i dostaviti Hrvatskom saboru Prijedlog izmjena i dopuna Nacionalne strategije nadzora nad opojnim drogama, suzbijanja zlouporabe opojnih

droga i pomoći ovisnicima o opojnim drogama

Nosilac zadatka: Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga u koordinaciji s nadležnim ministarstvima i tijelima državne uprave

9. MEĐUNARODNA SURADNJA

Cilj:

Unaprijediti međunarodnu suradnju na području suzbijanja zlouporabe opojnih droga

Predložene mjere:

- poticati implementaciju međunarodnih konvencija o narkotičnim drogama (iz 1961.), psihotropnim supstancama (iz 1971.) i protiv nedopuštene trgovine narkoticima i psihotropnim supstancama (iz 1988.) kroz suradnju s nadležnim ministarstvima
- surađivati s međunarodnim organizacijama i institucijama koje se bave kontrolom i suzbijanjem zlouporabe opojnih droga, posebice s UNDCP-om, INCB-om, UN-ovom Komisijom za narkotičke droge (CND), s Vijećem Europe (Grupa Pompidou), Svjetskom zdravstvenom organizacijom i drugim
- sudjelovati na redovnim godišnjim zasjedanjima CND-a
- sudjelovati na sastanku šefova nacionalnih tijela za suzbijanje zlouporabe opojnih droga (HONLEA)
- sudjelovati u radu Grupe za suradnju u borbi protiv zlouporabe i nezakonite trgovine drogama VE (Pompidou Grupa)
- sudjelovati na međunarodnim skupovima, kongresima o kontroli opojnih droga i psihotropnih supstanci
- uspostaviti blisku suradnju s odgovarajućim tijelima susjednih zemalja kako bi se na regionalnoj razini zajedničkim naporima zaustavio ilegalni promet droga u regiji
- uspostaviti blisku suradnju sa zemljama članicama Europske unije na području suzbijanja zlouporabe opojnih droga

Nosilac zadatka: Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga u koordinaciji s nadležnim ministarstvima i tijelima državne uprave

10. ZNANSTVENA ISTRAŽIVANJA ZLOUPORABE OPOJNIH DROGA

Cilj:

Utvrđiti aktualne i prognozirati potencijalne probleme vezane uz zlouporabu opojnih droga kao temelj za izradu efikasnih programa

Predložene mjere:

- Provesti anketu o pojavnosti svih vrsta zlouporabe opojnih droga među učeničkom populacijom
- Provesti istraživanje o raširenosti ovisnosti među studentskom populacijom i istraživanje stupnja svijesti studenata u tom problemu
- Provesti istraživanje o zlouporabi opojnih droga u Republici Hrvatskoj među općom populacijom
- Provesti istraživanje o učestalosti konzumacije opojnih droga među ročnicima

Nosioci zadataka: Ministarstvo prosvjete i športa, Ministarstvo znanosti i tehnologije, Ministarstvo obrane

11. EDUKACIJA

Cilj:

Izobrazba i osposobljavanje na području suzbijanja zlouporabe opojnih droga

Predložene mjere:

- educirati zdravstvene i nezdravstvene djelatnike
- educirati profesore o prepoznavanju i uočavanju ranih znakova upozorenja na uzimanje sredstava ovisnosti i pružanje pomoći djeci i učenicima, o postupcima u kriznim situacijama, protocol postupanja u raznim rizičnim situacijama te upoznavanje s vrstama droga i načinima štetnog djelovanja.
- educirati ravnatelje svih osnovnih i srednjih škola te dječjih vrtića, posebice o odgovornosti ravnatelja za odgojno djelovanje škole kao i odgovornosti za provedbu školskih preventivnih programa, kako bi kvalitetno mogli dati doprinos u prevenciji ovisnosti
- educirati roditelje predškolske i školske djece te učenike o štetnosti i utjecaju opojnih droga
- organizirati seminare za županijske koordinatore (dva koordinativna skupa) zbog ocjene učinkovitosti provedbe preventivnih programa na njihovom području
- organizirati seminare za županijska koordinatore i stručne suradnike, odgojitelje, učitelje i ravnatelje u odgojno-obrazovnim ustanovama
- organizacija stručnih skupova na temu suzbijanja zlouporabe opojnih droga na visokim učilištima
- edukacija nastavnika na visokim učilištima
- edukacija studenata na visokim učilištima
- educirati djelatnike za rad s ovisnicima iz sustava socijalne skrbi
- školovanje i osposobljavanje ovlaštenih carinskih službenika
- educirati djelatnike prometne policije o načinu provođenja testiranja vozača na droge
- educirati djelatnike Centra za kriminalistička vještačenja iz područja analize biološkog materijala u suradnji s UNDCP-om i DEA-om
- uključivati djelatnike vještaka za droge kao stručne osobe u programu izobrazbe i osposobljavanja suzbijanja zlouporabe opojnih droga
- educirati suce i državne odvjetnike
- edukacija službenika zatvorskog sustava iz područja tretmana ovisnika i terapeuta u zatvorskom sustavu u cilju efikasnijeg provođenja sigurnosnih mjera iz čl. 75. KZ-a
- edukacija državnih odvjetnika i stručnih suradnika
- edukacija liječnika primarne zdravstvene zaštite i psihologa u Oružanim snagama Republike Hrvatske
- edukacija djelatnog i ročnog sastava Oružanih snaga Republike Hrvatske vezano uz zlouporabu opojnih droga
- organizirati stručne skupove i seminare u svrhu edukacije
- osigurati potrebnu literaturu za provedbu gore navedenih edukacija

Nosioci zadataka: Nadležna ministarstva i tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ureda za suzbijanje zlouporabe opojnih droga

12. TEHNIČKA OPREMLJENOST

Cilj:

Tehnička opremljenost jedna je od bitnijih preduvjeta za što učinkovitiju borbu u prevenciji zlouporabe opojnih droga, stoga je cilj osigurati neophodan broj uređaja za utvrđivanje droga u organizmu.

Predložene mjere:

- Centru za kriminalistička vještačenja osigurati potrebnu laboratorijsku opremu za potvrdu pozitivnog testa prilikom provjere vozača na okolnost opojnih tvari: instrument plinsko maseni spektrometar GC-MS s auto samplerom, standarde i reagense za siguran rad
- Osigurati informatičku opremu i programe za uspostavu evidencija - baza podataka o broju analiziranih uzoraka te vrstama identificiranih opojnih tvari
- Nabaviti uređaje za detekciju opojnih droga ambulantom hitne medicinske pomoći
- Nabaviti uređaje za detekciju opojnih droga Oružanim snagama Republike Hrvatske
- Nabaviti uređaje za detekciju opojnih droga zatvorima u Republici Hrvatskoj
- Nabaviti uređaje za detekciju opojnih droga učeničkim i studentskim domovima
- Nabaviti uređaje za detekciju opojnih droga Centrima za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti
- Nabaviti potrošni materijal za spomenute uređaje

Nosioci zadataka: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo obrane, Ministarstvo prosvjete i športa, Ministarstvo znanosti i tehnologije, Jedinice područne (regionalne) samouprave

13. FINANCIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA IZVRŠENJE NACIONALNOG PROGRAMA SUZBIJANJA ZLOUPORABE OPOJNIH DROGA

13.1. Proračunska sredstva - Državni proračun

Sredstva za provođenje svih mjera i aktivnosti na području suzbijanja zlouporabe opojnih droga specificirana su prema prijedlozima nadležnih ministarstava, Državnog zavoda za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži, Državnog odvjetništva i Ureda za suzbijanje zlouporabe opojnih droga s prethodnim međuresornim usklađivanjem. Trenutni opseg proračunskih sredstava je nedostatan za izvršenje Nacionalnog programa suzbijanja zlouporabe opojnih droga, zato će biti potrebno u 2003. godini po pojedinim nositeljima zadataka i mjera osigurati dodatna financijska sredstva za izvođenje mjera, određenih ovim programom.

13.1.1. Procjena ukupnih financijskih sredstava koja, u okviru svog djelokruga nadležna ministarstva koriste na području suzbijanja zlouporabe opojnih droga

Ministarstvo posvjete i športa osiguralo je 871.000,00 kn za Program prevencije ovisnosti u školama. Unutarnjom preraspodjelom osigurati će se još 200.000,00 kn za programe prevencije. Od tih sredstava 300.000,00 kn izdvojiti će se za nabavu 10 aparata za detekciju opojnih droga, odnosno za testiranje učenika, a ostala sredstva biti će utrošena za edukaciju, seminare, nabavu literature i drugo. Ukupno će se osigurati 1.071.000,00 kn.

Ministarstvu znanosti i tehnologije za izvršenje Nacionalnog programa suzbijanja zlouporabe opojnih droga za 2003. ukupno je potrebno 520.000,00 kn. Za program poboljšanja studentskih standarda na području suzbijanja zlouporabe opojnih droga, navedeno ministarstvo, osiguralo je 220.000,00 kn.

Kako bi se program u cijelosti mogao izvršiti potrebno bi bilo dodatno osigurati još 300.000,00 kn za kupnja aparata za detekciju opojnih droga studentskim domovima (10 aparata).

Ministarstvo zdravstva na području suzbijanja zlouporabe opojnih droga koristi 23.000.000,00 kn, i to:

1. Troškovi za liječenje Metadonom na recept cca. 5.500.000,00 kn
2. Troškovi bolničkog liječenja (detox program) cca. 7.500.000,00 kn
3. Prevencija bolesti ovisnosti u sustavu javnog zdravstva cca. 4.500.000,00 kn
4. Sredstva koja planiraju izdvojiti gradovi i županije cca. 5.500.000,00 kn

Za Metadon i troškove bolničkog liječenja sredstva su osigurana u Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje, a za prevenciju u sustavu javnog zdravstva u Državnom proračunu, stoga Ministarstvu zdravstva nisu potrebna dodatna sredstva.

Ministarstvu rada i socijalne skrbi za izvršenje Nacionalnog programa suzbijanja zlouporabe opojnih droga za 2003. potrebno je 15.120.000,00 kn. Sredstva u Državnom proračunu osigurana su u ukupnom iznosu od 4.700.000,00 kn, za:

1. Izgradnja terapijske zajednice "Pulac" u Rijeci 2.000.000,00 kn
2. Boravak 90 korisnika u Domu za ovisnike "Zajednice Susret" iz Splita 2.700.000,00 kn

Potrebno je dodatno osigurati 10.420.000,00 kn, za:

Troškove boravka 500 ovisnika u terapijskim zajednicama 6.300.000,00 kn

Izgradnju terapijske zajednice "Pulac" u Rijeci 1.000.000,00 kn

Otvaranje terapijske zajednice u Zadru 1.500.000,00 kn

Osnivanje prihvatnog centra u Zagrebu 1.000.000,00 kn

Otvaranje terapijske zajednice u Zagrebu ili okolici 500.000,00 kn

Izradustručnog elaborata za rad državnih terapijskih zajednica 20.000,00 kn

Edukaciju djelatnika za rad s ovisnicima 100.000,00 kn

Ministarstvo rada i socijalne skrbi nije u mogućnosti osigurati dodatna financijska sredstva za provedbu Nacionalnog programa suzbijanja zlouporabe opojnih droga za 2003. iz razlog što u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2003. godinu nisu osigurana dostatna sredstva za redovno financiranje socijalnih naknada i pomoći korisnika socijalne skrbi.

Ministarstvu pravosuđa, uprave i lokalne samouprave za područje suzbijanja zlouporabe opojnih droga potrebno je 30.176.100,00 kn. U sredstvima Državnog proračuna osigurano je 22.376.100,00 kn, i to za:

1. Program sprječavanja zlouporabe droge 150.000,00 kn
2. Vođenje kaznenih postupaka u predmetima kaznenih djela vezanih uz zlouporabu opojnih droga:
 - toksikološko vještačenje za posjedovanje opojnih droga 5.620.000,00 kn
 - vođenje kaznenog postupka za kazneno djelo iz članka 173.st.1. KZ-a (posjedovanje opojnih droga) 5.633.600,00 kn
 - vođenje kaznenog postupka za kazneno djelo iz članka 173.st.2. do st.6. KZ-a RH, iznose 10.972.500,00 kn

Za vođenje kaznenih postupaka za kaznena djela zlouporabe opojnih droga koriste 22.226.100,00 kn.

Za provedbu tretmana ovisnika u zatvorskom sustavu potrebno je osigurati 7.800.000,00 kn, i to za:

- edukacija službenika 20.000,00 kn
- permanentna izobrazba i supervizija terapeuta 61.000,00 kn
- nabavka promidžbenog materijala 15.000,00 kn
- nabavka i prevođenje stručne literature 80.000,00 kn
- nabavka urin testova za otkrivanje droge u organizmu 30.000,00 kn
- nabavka 23 aparata za utvrđivanje droge u organizmu 700.000,00 kn
- uključivanje nevladinih udruga u rad u penalnom sustavu 100.000,00 kn
- adaptacija objekata u kaznionici u Valturi (Pula) 4.800.000,00 kn
- zdravstvena zaštita zatvorenika ovisnika 2.000.000,00 kn

Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave unutarnjom preraspodjelom nije u mogućnosti osigurati dodatna financijska sredstva za izvršenje Nacionalnog programa suzbijanja zlouporabe opojnih droga za 2003.

Ministarstvu obrane za izvršenje Programa ukupno je potrebno 1.460.000,00 kn. Osigurana financijska sredstva biti će dostatna za provedbu Nacionalnog programa suzbijanja zlouporabe opojnih droga za 2003. i to za:

- nabavku potrošnog materijala za utvrđivanje droge 600.000,00 kn
- za usluge određivanja alkohola i droge u krvi 400.000,00 kn
- za edukaciju 30.000,00 kn
- za izradu promidžbenog materijala 30.000,00 kn

Pored navedenoga, za provedbu programa uračunata su i financijska sredstva koja se koriste osim u Službi zdravstvene zaštite, i u okviru drugih službi za provedbu programa zlouporabe droga, primjerice troškovi Vojne policije vezano uz uzgoj i školovanje službenih pasa za otkrivanje prisustva droge. Okvirni financijski troškovi za ovu namjenu iznose 400.000,00 kn.

Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske i Ministarstvo financija - Carinska uprava u proračunu nemaju posebno predviđenih sredstava za provedbu Nacionalne strategije za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, kao ni Nacionalnog programa suzbijanja zlouporabe opojnih droga za 2003. nego se njihova provedba osigurava iz ukupnih financijskih sredstava proračuna spomenutih ministarstava, stoga nije moguće predvidjeti koliko je sredstava osigurano u svrhu suzbijanja zlouporabe opojnih droga.

Za izvršenje cjelokupnog programa suzbijanja zlouporabe opojnih droga (Suzbijanje kriminaliteta droga) **Ministarstvu unutarnjih poslova** potrebno je 29.420.000,00 kn.

Sredstva u Državnom proračunu osigurana su u iznosu od 28.700.000,00 kn. Dodatno bi bilo potrebno osigurati 720.000,00 kn, za:

- Pilot projekt "Testiranje vozača na opojne droge u prometu", troškovi za nabavu uređaja GC-MS 700.000,00 kn
 - Stručno osposobljavanje policajaca u rukovanju s RapiScanom 20.000,00 kn
- Unutar proračunskih sredstava Ministarstva unutarnjih poslova nije moguće učiniti prenamjenu.

Ministarstvu financija dodatno bi bilo potrebno osigurati 1.585.000,00 kn, za:

- Troškove za nabavu testera za detekciju opojnih droga 25.000,00 kn
- Školovanje pasa i vodiča pasa 500.000,00 kn
- Troškove uzdržavanja pasa 400.000,00 kn
- Troškove školovanja i osposobljavanja ovlaštenih carinskih službenika 600.000,00 kn
- Troškove nabave i distribucija stručne literature i priručnika 60.000,00 kn

Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži za provedbu Pilot projekta "Osnaživanjem osobnih prednosti protiv droge" osiguralo je 80.000,00 kn, a što je dovoljno za njegovu provedbu. Stoga Državnom zavodu za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži nisu potrebna dodatna financijska sredstva.

Državnom odvjetništvu nije potrebno osigurati financijska sredstva za provedbu Nacionalnog programa suzbijanja zlouporabe opojnih droga za 2003.

Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga potrebno je 4.281.000,00 kn za provedbu programa suzbijanja zlouporabe opojnih droga. U sklopu proračunskih sredstava za 2003. u sklopu provedbe Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe opojnih droga ukupno je osigurano 3.281.000,00 kn. Od čega je 2.800.000,00 kn osigurano za Tekuće potpore unutar opće države te 481.000,00 kn za edukaciju na području suzbijanja opojnih droga. Potrebno je dodatno osigurati 1.000.000,00 kn za provedbu medijske kampanje o štetnostima i utjecaju opojnih droga te tiskanje promotivno - edukativnih materijala o istom.

13.1.2. Tablični prikaz procjene ukupnih financijskih sredstava za provedbu programa suzbijanja zlouporabe opojnih droga

PROGRAM/GODIŠNJE	Procjena ukupno potrebnih financijskih sredstava	Osigurana financijska sredstva	Potrebna dodatna financijska sredstva
Ministarstvo posvjete i športa	1.071.000,00	1.071.000,00	/
Ministarstvo znanosti i tehnologije	520.000,00	220.000,00	300.000,00
Ministarstvo zdravstva	23.000.000,00	23.000.000,00	/
Ministarstvo rada i socijalne skrbi	15.120.000,00	4.700.000,00	10.420.000,00
Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave	30.176.100,00	22.376.100,00	7.800.000,00
Ministarstvo obrane	1.460.000,00	1.460.000,00	/
Ministarstvo unutarnjih poslova	29.420.000,00	28.700.000,00	720.000,00
Ministarstvo financija - Carinska uprava	1.585.000,00	/	1.585.000,00
Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži	80.000,00	80.000,00	/
Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga	4.281.000,00	3.281.000,00	1.000.000,00
UKUPNO	106.713.100,00	84.888.100,00	21.825.000,00

Procjena ukupnih troškova Nacionalnog programa suzbijanja zlouporabe opojnih droga za 2003. iznose 106.713.100,00 kn. U Državnom proračunu za 2003. godinu uz unutarnju preraspodjelu sredstava nadležnih ministarstava, osigurano je 84.888.100,00 kn. Po pojedinim nositeljima zadatka potrebno je osigurati dodatna financijska sredstva u iznosu od 21.825.000,00 kn.

14. ZAKLJUČAK

Svi nositelji zadatka u izvršenju Nacionalnog programa suzbijanja zlouporabe opojnih droga za 2003. godinu trebaju surađivati s nevladinim sektorom sukladno Programu suradnje Vlade Republike Hrvatske i nevladinog, neprofitnog sektora u Republici Hrvatskoj.

